

Kárpáti Magyar Krónika

A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet
elektronikus lapja

Kiadja a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége
Lapengedély száma: 3 T Nr. 188

XIX. (VI). évfolyam, 11. (169.) szám. 2015. május 29.

EZ VOLT 2015 MÁJUS FOLYAMÁN Fontosabb események, rendezvények

2015. május 2. Svájci énekesekkel tartott közös koncertet a Cantus kamarakórus a Kárpátalja Megyei Filharmónia nagytermében.

2015. május 3. *Senkiföldje* címmel nyílt kiállítás a hollandiai Laag-Keppel városban, amelyen **Veres Ágota** beregszászi festőnő alkotásait is bemutatták.

2015. május 3. Jótékonyági koncertet adott **Csuprik Etelka**, a Kárpátalja Megyei Állami Filharmónia szólistája, Ukrajna érdekes művésze a nagyszőlősi városi művészeti központ nagytermében.

2015. május 5. **Homoki Gábor** tiszapéterfalvi festőművész első egyéni kiállítását a nagyszőlősi Impasto képgalériában rendezték meg. Munkáit a közönség eddig Beregszászban és Ungváron, három évvel ezelőtt pedig Kijevben is láthatta. A 40 festményt bemutató kiállítás megnyitóján **Fuchs Andrea**, a MÉKK Munkácsy Mihály Képzőművészeti Egyesület titkára, **Bródi Iván**, Ukrajna érdekes művésze tartott műelemző beszédet. A megnyitón részt vettek a művész barátai, kollégái a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége (MÉKK) Munkácsy Mihály Képzőművészeti Egyesülete képviselőjében, valamint a helyi műkedvelők. Az eseményen közreműködött a Kokas banda.

2015. május 5. Beregszászon a Kárpátaljai Megyei, Magyar Drámai Színház Társulata bemutatta *Az ördög három aranyhajszála* című színházi előadást.

2015. május 9. Az *Együtt* folyóirat szerkesztőbizottsága, a Kovács Vilmos Irodalmi Társaság (KVIT) tagjai és a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet (KMMI) anyaországi és vajdasági folyóiratok munkatársait, elismert írókat, költőket, újságírókat, lapszerkesztőket láttak vendégül Beregszászban. A találkozóra az Európa–Magyar Házban került sor. A vendégek közt volt **Ködöböcz Gábor** főszerkesztő és **Szakolczay Lajos** irodalomtörténész az egi *Agria* képviselőjében, **Oláh András**, a vásárosnaményi székhelyű *Partium* főszerkesztője, **Kürti László**, a *Partium* és a nyíregyházi *A Vörös Postakocsi* szerkesztője, **Szabó Palócz Attila**, a budapesti *Napút* és a vajdasági *Sikoly* munkatársa és felesége, **Mihájlovits Klára**, a *Magyar Szó* vajdasági napilap budapesti tudósítója, valamint a budapesti székhelyű *Kárpátaljai Hírmondó* képviselőjében **Szemere Judit** főszerkesztő-helyettes és **dr. Szöllősy Tibor** közíró. A találkozón a folyóiratok szerkesztői, munkatársai röviden bemutatták az általuk képviselt fórumokat. Szó esett többek között a kiadványok megjelentetésének nehézségeiről, támogatottságról, a megjelenés gyakoriságáról, terjedelemeről, példányszámról, olvasottságról. A jelenlévők belelapozhattak egymás kiadványaiba. A

szakmai megbeszélés moderátora **Csordás László**, a KVVIT elnöke, az *Együtt* olvasószerkesztője volt. A vitakérdések között olyan témák merültek fel, mint a regionalitás fogalma, a nyomtatott és az on-line folyóiratok előnyei, hátrányai, a fiatal tollforgatók lehetőségei stb. A résztvevők örömmel konstatálták, hogy ma is van igény a szépirodalomra, és sok a tehetséges fiatal alkotó. A rendezvény kötetlen beszélgetéssel zárult. A jövőben szeretnének hagyományt teremteni a hasonló találkozókban.

2015. május 9. Beregszászban, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán a Gödöllői Szimfonikus Zenekar adott jótékonysági koncertet. A Pro Cultura Subcarpathica szervezésében megvalósuló est bevételét **Popovics Denisz** kezelésére fordítják.

2015. május 10. A Magyar Melódiák kamaraegyüttes koncertjére került sor (művészeti vezető **Stefkó Antal**) a Kárpátaljai Megyei Filharmónia hangversenytermében.

2015. május 12. Terepszemlével egybekötött munkaülést tartott **dr. Tóth Mihály** elnökletével a Szolyvai Emlékparkbizottság a sztálinizmus áldozatainak emlékparkjában.

2015. május 12. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola színjátszó szakköre **Jevgenyij Svarc** *Hókirálynő* című műve nyomán készült mesejátékát mutatta be a Beregszászi Illyés Gyula Magyar Nemzeti Színház színpadán.

2015. május 12. **Kürti Lászlót** látta vendégül a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet a Fodó Sándor Kulturális Központban. Az irodalmi délután moderátora **Csordás László**, a Kovács Vilmos Irodalmi Társaság elnöke volt. Az irodalomkedvelők sorai között a Rákóczi-főiskola szakképző intézetének hallgatói is helyet foglaltak.

2015. május 15. Fodó Sándorról elnevezett emlékszobát avattak az egykori koronavárosban, Viskén. A szobát a Viski Kölcsey Ferenc Középiskola egyik osztálytermében alakították ki, ahol a látogatók megismerkedhetnek Fodó Sándor életével, munkájával, szellemiségével.

2015. május 15. A KMKSZ jóvoltából a Huszti Magyar Tannyelvű Általános iskola diákjai autentikus magyar tánccházban vehettek részt.

2015. május 15. A magyarság kulturális és nyelvi összefogásáért 1970-ben létrejött Anyanyelvi Konferencia Nagyváradon tartotta 13. rendezvényét. A Partiumi Keresztény Egyetemre a világ sok tájáról (Ausztráliától Ukrajnáig) érkeztek képviselők. A konferenciát **Tőkés László** nyitotta meg, köszöntőt mondott **Hoppál Péter** kulturális államtitkár és **János Szabolcs** rektor. A konferencián a kárpátaljai magyarság nyelvpolitikai és kulturális helyzetéről **Dupka György** tartott előadást. Az AK megtartott tisztújító közgyűlését is. Tisztségviselők lettek: **Pomogáts Béla** tiszteletbeli elnök, **Balázs Géza** elnök, **Moritz László** és **Pusztay János** alelnök. Az egyes régiókat képviselő tiszteletbeli alelnökök közzé választották mások mellett: **Dupka Györgyöt** (Ukrajna), tiszteletbeli elnökségi tag lett **Zubánics László** (Ukrajna).

2015. május 16. A budapesti X. kerületi ukrán önkormányzat meghívására a magyar fővárosban tartott előadást a kárpátaljai Bavka bábszínház.

2015. május 16. Kárpátalja számos településéről gyűltek össze családok a beregszászi római katolikus templom udvarán. Az I. Kárpátaljai Magyar Katolikus

Családi Napnak a Pásztor Ferenc Községi Ház és udvara adott otthont. Színes programok várták az Ungvárról, Nagydobronyból, Viskről, Bakosból, Mezőkaszonyból, Munkácsról, Benéből, Orosziból és Beregszászból érkezett 500 vendéget.

2015. május 17. 31 ország művészenek 500 alkotásából mutattak be válogatást azon a kiállításon, amely az ungvári helytörténeti múzeumban nyílt a Kárpáti Kör elnevezésű nemzetközi fotószalon keretein belül.

2015. május 17. Szabadtéri szentmisét tartottak Beregszászban a görög katolikus egyháznak az illegalitásból való kilépése 25. évfordulója alkalmából a Munkácsi Görög Katolikus Egyházmegye Beregszászi Esperesi Kerülete hívei számára.

2015. május 17. A Kárpátaljai Megyei, Magyar Drámai Színház Társulata színpadra vitte az *Üvegcipő* c. darabot.

2015. május 19–23. Ungvári Magyar Diáknapok keretében a Kárpátaljai Magyar Diákok és Fiatal Kutatók Szövetsége megrendezte a II. Scientia Denique Tudományos Diákkonferenciát az UNE Magyar Tannyelvű Humán- és Természettudományi Karán.

2015. május 20. *Boldogasszony* címmel kiállítást szervezett a Nemzetstratégiai Kutatóintézet (NSKI) Kárpát-haza Galériája. A budapesti tárlaton mások mellett **Erfán Ferenc, Kopriva Attila és Magyar László** kárpátaljai festőművész alkotását is megtekintheti a nagyjérdemű.

2015. május 20. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola és a Sárospataki Református Teológiai Akadémia együttműködési szerződést írt alá Beregszászban, a főiskola Rákóczi termében. A SRTA katechéta-lelkipásztori munkatárs kihelyezett alapképzése 2011 októberétől működik a Rákóczi-főiskolán. Ezentúl a hároméves alapképzés sikeres elvégzését követően a hallgatók két alapidiplomát szereznek: egyet a SRTA katechéta-lelkipásztori munkatárs alapképzési szakán, egyet pedig a II. RF KMF katechéta államilag nem akkreditált alapképzési szakán. Így azok is jelentkezhetnek a képzésre, akiknek a külső független tesztelésen nem sikerült elérniük az alsó ponthatárt.

2015. május 21. A Rákóczi-szabadságharc zászlóbontására emlékeztek Beregszászban. Az az eseményen közreműködött Salánki Hagyományörző Íjászkör tagjai, akik Esze Tamásék útvonalán haladva kibontották a zászlókat először Mezővári, majd pedig Beregszász központjában. A rendezvényen **Kész Barnabás, a** II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola tanára, az íjászkör vezetője olvasta fel a brezáni kiáltványt, amelyet Rákóczi és Bercsényi adott ki, s melyben fegyveres ellenállásra hívja fel az ország népét. A kiáltvány felolvasása után a hagyományörző csapat tagjai kibontották és meglobogtatták Rákóczi zászlóit. Ezt követően a Bábaapátiból érkezett Aranyfácán Néptánc Egyesület csoportja lépett fel.

2015. május 21. A Károli Gáspár Református Egyetem együttműködési megállapodást kötött a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolával, amelynek értelmében Beregszászban mentálhigiénés segítő szakember továbbképzési szakot indítanak.

2015. május 22. Második alkalommal rendezték meg a beregszászi alsós tanulók városi szavalóversenyét, amelyen ezúttal Weöres Sándor verseit szavalták a kisiskolások.

2015. május 23-30. A Békéscsabai Jókai Színház Karády Katalinról szóló, *K und K* című darabjával nyitották meg a legnagyobb ukrán színházi rendezvényt, a XVII. Melpomena Tavrija Nemzetközi Színházi Fesztivált, amelyet Herszonban rendeztek meg.

2015. május 23–24. Beregszentmiklóson a Telegdy-Rákóczi kastélyban lezajlott a Középkori Kultúra Nemzetközi Fesztiválja a Kárpátaljai Megyei Állami Közigazgatási Hivatal ifjúsági és sport főosztálya támogatásával és szervezésében. **Barthos József** menedzser által összeállított programban lovagi torna, középkori vásár, élőképek, középkori zene és tánc, fireshow szerepelt.

2015. május 23. Megtartotta soros műhelymunkáját a Kovács Vilmos Irodalmi Társaság az Európa-Magyar Házban.

2015. május 23. Megtartotta soros közgyűlését a Kárpátaljai Határmenti Önkormányzati Társulás (KHÖT), amelynek napirendjén az Ukrajnában tervezett közigazgatási reform szerepelt.

2015. május 24. Harmadik alkalommal szervezte meg a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Zápszonyi Alapszervezete mára hagyományossá vált pünkösdi ünnepségét.

2015. május 27. Kosztyó Gyula (Pázmány Péter Katolikus Egyetem) és **Suslik Ádám** (Károli Gáspár Református Egyetem) doktoranduszok tartottak előadást eddigi kutatásaikról az Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Tannyelvű Humán- és Természettudományi Karán.

2015. május 27. Nagy közönségsikert aratott a Magyar Állami Népi Együttes *Megidézett Kárpátalja – Hágókon innen és túl* című jótékonysági koncertje a kijevi Csajkovszkij Zeneakadémián.

2015. május 27. Kristán Attila kárpátaljai születésű színész, a Nemzeti Színház művésze az idei Kaszás Attila-díj jelöltjei között van.

2015. május 27. Ülészett a Beregszászi Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága. Az ülés elején **Babják Zoltán**, Beregszász polgármestere A magyar nyelvért Karádi László emlékdíjat adott át **Kacsur Annamáriának**, a Kossuth Lajos Középiszkola diákjának, amit Budapest IX. kerülete, Ferencváros önkormányzata alapított. Emellett köszönőlevelet nyújtott át **Husztikacsur Andreának**, a tanintézet magyar szakos pedagógusának, aki egyben a tehetséges beregszászi diák édesanyja.

2015. május 28. A hagyományokhoz híven idén harmadik alkalommal szervezett pünkösdi királyválasztást a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet a Nagyberegi tájházban. A vetélkedő után a tájház udvarán táncház várta a résztvevőket. A talpalávalót a *Sodró* együttes húzta. A táncvezető **Váradik Enikő** volt.

2015. május 28. Korszerű technikával felszerelt tudósítói központot adott át a megyeszékhelyen a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA). Az ungvári a második, nem európai uniós tagállamban létesített hasonló központ. A most átadott központ stúdióval van ellátva. Ez lehetővé teszi az élő kapcsolást Budapestre, vagy akár Kijevbe – azokra a helyekre, ahol képesek fogadni a jelet. **Kulin Zoltán**, a központ vezetője, a Kárpátalja Megyei Állami Televízió- és Rádiótársaság vezérigazgató-helyettese elmondása szerint a központ egyik fő célja, hogy biztosítsa az MTVA helyi tudósítói számára a megfelelő feltételeket.

2015. május 29. Az Ungvári Magyar Tannyelvű Elemi Iskola és Drugeth Gimnázium (2014. szeptember 1-től így nevezik) udvarán lezajlott ballagási

ünnepségén **Dupka György** a MÉKK elnöke is meghívott vendégszónokként részt vett a 19 „vén diák” búcsúztatóján. A tanintézmény az utóbbi években magyar elitképző műhellyé vált, a tavalyi végzősök mind tovább tanulnak a különböző egyetemeken, főiskolákon. A mostani végzősök is követik elődeiket a folytonosság jegyében. **Kovács Péter** igazgató tájékoztatása szerint már kétosztálynyi elsős gyereket beírtak a következő tanévre. Nagy a túljelentkezés. Furcsa helyzet alakult ki. Nincs több hely, illetve tanterem. Az ukrán/ruszin és a vegyes házasságú családokban felértékelődött a magyar nyelv, a fél város ide akarja beírni csemetéjét.

2015. május 29. Az Ungvári Magyar Főkonzulátuson megrendezett találkozó vendége **Ilan Morral**, Izrael Allam Magyarországra akkreditált nagykövete volt, aki villámlátogatást tett Kárpátalján, amely során felkereste a beregszászi, munkácsi és ungvári magyar zsidó emlékhelyeket, találkozott a helyi magyar és orosz/ukrán ajkú zsidó szervezetek vezetőivel, az ungvári rabival. Erre az alkalomra hívták meg **Dupka György** történészt, aki a nagykövetnek és az egybegyűlteknak bemutatta az általa vezetett kiadó legújabb könyveit, köztük a *Zsidósors Kárpátalján: a deportálástól az internálásig* című tanulmánygyűjteményt és a „*Ne ítéljete el ...!*” *Zsidó népiirtás, antiszemita üldözés Kárpátalján a náci és a kommunista eszmék nevében (1938-1991)* című monográfiáját, amely a náciizmus és a kommunizmus kárpátaljai zsidó, magyar, sváb-német áldozatainak szenvedéstörténetét örökíti meg.

2015. május 30-31. Színes programokat kínált az V. Magyar Világtalálkozó, amelynek keretében a budapesti Syma-csarnokban tartották meg a Világfalú nevéű rendezvényt, ahol többek között az eseménysorozat díszvendége Vajdaság volt. A Világfalú központjában közösségi standdal bemutatkozott mások mellett Kárpátalja is. Sikerrel lépett fel a nevetleni **Vanessa Sztojka** énekes.

2015. május 31. Hetven kárpátaljai gyerek is részt vett a Fölszállott a páva budapesti válogatóján. Utazásukat, ellátásukat a Magyar Református Szeretetszolgálat és a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap támogatta. A továbbjutók bekerültek a Szeretetszolgálat Nyilas Misi Ösztöndíj Programjába, amely olyan tehetséges magyarországi és határon túli tanulóknak biztosít rendszeres anyagi támogatást, akik szerény anyagi lehetőségekkel rendelkeznek. A kárpátaljai versenyzők egy rövid ének- és tánc műsorral is kedveskedtek a budapesti közönségnek, amelyet a Hősök terén adtak elő.

2015. május 31. A Magyar Hősök Emléknapján v. **Dupka György** elnök (MÉKK) és v. **Kövér György** törzskapitány a Vitézi Rend nevében kegyeleti koszorút helyezett el Ungváron, a Bercsényi úti Magyar Katonai Temetőben

2015 május folyamán:

***Vári Fábíán László**, József Attila-díjas költő, író, az *Együtt* folyóirat szerkesztőbizottságának elnöke a Karácsfalvai Sztojka Sándor Görög Katolikus Líceumban író-olvasó találkozón vett részt.

*Az idén másodszor adták ki a Magyar Írószövetség Kárpátaljai Írócsoportjának folyóiratát, a kéthavonta megjelenő *Együtt*-et.

*Az Ukrán Nemzeti Művészeti Akadémia közgyűlésének keretében Micska Zoltán munkácsi festőművészt az akadémia tiszteletbeli tagjává választották.

*Szívhangok címmel szervezett zenés irodalmi délutánt Tiszaújhelyen a helyi alapítású Szeress és Tedd a Jótékonysági Szervezet.

*A Teleki László Alapítvány a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolával együttműködve továbbképzést szervezett a műemlékvédelemben érdekelték számára. Témája: a kárpátaljai műemlékek felújításának, megőrzésének lehetőségei.

*A Kárpátalja Megyei Állami Közigazgatási Hivatal oktatásügyi főosztályának jelentése alapján 8962 végzős középiskolai tanuló van idén Kárpátalján. Tavaly valamivel többen, 9170 diák szerezte meg az érettségi bizonyítványt.

*Május utolsó napjain Kárpátalja-szerre minden iskola végzős diákjai búcsút vettek iskolájuktól.

*A 86. Ünnepi Könyvhét és a 14. Gyermekkönyvnapok kárpátaljai vonatkozású újdonságai közzé kerültek:

Gyermekversek: FÜZESI MAGDA: Kapunyitogató. Gyermekversek évszakonként. (Kráter Kiadó) 48 oldal;

Magyar versek: VÁRI FÁBIÁN LÁSZLÓ: Ereimben az idő. Versek. (Magyar Napló Kiadó) 109 oldal;

Magyar próza: BARTHA GUSZTÁV: Világvég. (Széphalom Könyvműhely) 176 oldal; BRENZOVICS MARIANNA: Hasadás. (Kalligram, Pozsony) 144 oldal; NAGY ZOLTÁN MIHÁLY: Fogott figurák. (Magyar Napló) 360 oldal.

Interjú: LENGYEL JÁNOS: Arc-poeticák. (Intermix, Ungvár) 200 oldal.

Történelem, DUPKA GYÖRGY: "Ne ítéljetek el...!" (Intermix, Ungvár) 200 oldal. ZUBÁNIC LÁSZLÓ: Világok végein. Intermix, Ungvár, 158 oldal,

Ismeretterjesztés: PERÉNYI JÁNOS: Nagyszőlőstől Rabatig. (Méry Ratio, Somorja) 280 oldal.

(Forrás: KMMI, MÉKK, Facebook, www.karpatalja.ma, www.karpatinfo.net, www.karpataljaturizmus.info, www.zakarpattya.net.ua)

Szerkeszti a szerkesztőbizottság:

Zubánics László (elnök), Dupka György, Szemere Judit, Lőrincz P. Gabriella, Fuchs Andrea.

Megjelenik: havonta két alkalommal.

Az elektronikus újság irodalmi, művészeti híreket, információkat tartalmaz.

A levelezési lista nyilvános, ahhoz bárki csatlakozhat

Archívum: http://kmmi.org.ua/books?menu_id=9&submenu_id=30&booktype_id=5

Támogatók:

BEREGVIDÉKI MAGYAR
KULTURÁLIS SZÖVETSÉG

KÁRPÁTALJAI MAGYAR
OKTATÁSÉRT ALAPÍTVÁNY

UKRAJNAI MAGYAR
DEMOKRATA SZÖVETSÉG